

[Úvodní Stránka](#) > ... > [Soudní Řízení](#) > [Občanskoprávní Věci](#) > [Který Soud Je Příslušný?](#) > [Bulgaria](#)

Který soud je příslušný?

Obsah zajišťuje

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

 Bulharsko

1 Je třeba se obracet na obecný soud nebo na zvláštní, specializovaný soud (například pracovní soud)?

V občanskoprávním řízení obecné soudy projednávají a rozhodují spory a jiné právní otázky vyplývající z občanskoprávních vztahů (§ 14 odst. 1 občanského soudního řádu (*Graždanski protsesualen kodeks*) („OSŘ“)). Některé velké krajské soudy mají samostatné obchodní úseky, které jsou odděleny od trestních a občanskoprávních úseků.

Výjimku z tohoto pravidla představují žaloby na náhradu škody, kterou fyzickým nebo právnickým osobám způsobily svým protiprávním jednáním, úkony či opomenutím výkonné orgány a jejich úředníci při výkonu správních činností nebo v souvislosti s výkonem těchto činností. Tyto případy spadají v prvním stupni do pravomoci správních soudů, které projednávají všechny správní věci týkající se vydávání, změny, rušení nebo prohlášení správních aktů a správních smluv za neplatné a ochrany před protiprávním jednáním a opomenutím ze strany správních orgánů, s výjimkou případů spadajících do pravomoci Nejvyššího správního soudu (*Varhoven administrativen sad*). V oblasti občanského práva nebyly žádné jiné specializované soudy zřízeny.

Podle bulharského práva může oběť trestného činu uplatnit nárok na náhradu škody, která jí byla způsobena, v rámci občanskoprávního i trestního řízení zahájeného proti obviněnému. Občanskoprávní nárok lze v trestním řízení uplatnit vůči žalovanému i vůči jiným osobám, které mají občanskoprávní odpovědnost za újmu způsobenou trestným činem. Je třeba mít na paměti, že soud může projednání občanskoprávního nároku v trestním řízení odmítnout. V tomto případě může oběť podat žalobu a uplatnit svá práva v rámci běžného občanskoprávního řízení.

2 Kdy jsou příslušné obecné soudy (tj. kdy jde o soudy, které jsou příslušné u daných věcí), jak mohu zjistit, na který soud se mám obrátit?

2.1 Rozlišují se nižší a vyšší obecné civilní soudy prvního stupně (například okresní coby nižší a krajské coby vyšší), a pokud ano, který je příslušný k projednání mé věci?

Okresní soud (*rajonen sad*) je hlavním soudem, který je v prvním stupni příslušný pro občanskoprávní věci, jež v prvním stupni nespádají do pravomoci krajského soudu (*okražen sad*) (§ 103 OSŘ).

Podle § 104 OSŘ jsou krajské soudy příslušné rozhodovat v prvním stupni ve věcech týkajících se:

určení či popření rodičovství, zrušení osvojení, soudní prohlášení o nesvéprávnosti nebo zrušení této nesvéprávnosti,

vlastnictví nebo věcných práv k majetku, je-li hodnota vašeho nároku vyšší než 50 000 BGN,

občanského nebo obchodního sporu týkajícího se částky přesahující 25 000 BGN (ledaže se spor týká výživného, pracovní právního nároku nebo pohledávek vyplývajících z dluhů),

návrhů na prohlášení nesprávnosti nebo neplatnosti zápisu v rejstříku nebo jeho neexistence, v případech stanovených zákonem,

nároků, bez ohledu na jejich hodnotu, spojených do jednoho návrhu s nárokem v příslušnosti krajského soudu, mají-li být posouzeny v rámci téhož řízení,

sporu, který podle jiných právních předpisů spadá do příslušnosti krajského soudu.

Podle obchodního zákoníku (*Targovski Zakon*) projednává žaloby podané podle tohoto zákona za účelem obrany práv společníka obchodní společnosti, napadení rozhodnutí valné hromady společnosti, docílení zrušení společnosti, docílení likvidace společnosti nebo zahájení insolvenčního řízení krajský soud, v jehož obvodu se nachází sídlo dotyčné společnosti. Příslušným insolvenčním soudem je krajský soud příslušný pro obvod, v němž se nachází ústředí podnikatele v době podání návrhu na zahájení insolvenčního řízení.

Správní soudy jsou v prvním stupni příslušné pro věci týkající se náhrady škody způsobené protiprávními předpisy, úkony nebo opomenutím ze strany správních orgánů a úředníků.

Občanskoprávní nárok uplatněný v trestním řízení projednává soud příslušný pro spáchaný trestný čin.

2.2 Místní příslušnost (je pro mou věc příslušný soud města A, nebo města B?)

2.2.1 Základní pravidla místní příslušnosti

Žaloby by měly být podány soudu, který je příslušný pro okres (*rajon*), v němž má žalovaný bydliště nebo sídlo či ústředí.

Žaloby na právnické osoby musí být podány soudu příslušnému pro jejich sídlo. Ve sporech vyplývajících z přímého jednání s odděleními nebo pobočkami právnických osob lze žaloby alternativně podat soudu, který je příslušný pro místo, kde se nacházejí dotyčná oddělení nebo pobočky.

Žaloby na stát a státní instituce, včetně jejich oddělení a poboček, musí být podány soudu, do jehož pravomoci spadá právní vztah, z něhož spor vznikl. Jestliže tento právní vztah vznikl v cizině, musí být žaloba podána příslušnému soudu v Sofii.

Žaloba na osobu, jejíž adresa není známa, se musí podat soudu, který je příslušný pro místo bydliště jejího zmocněnce nebo právního zástupce, nebo není-li to možné, pro místo bydliště žalobce. To platí i v případě, nemá-li žalovaný bydliště v Bulharsku. Nemá-li bydliště v Bulharsku ani žalobce, je nutno podat žalobu příslušnému soudu v Sofii.

Žaloby na nezletilé osoby nebo osoby nezpůsobilé k právům a právním úkonům je třeba podat soudu, který je příslušný pro místo bydliště jejich zákonného zástupce.

Žaloby týkající se dědictví, zrušení závěti v celém rozsahu nebo částečně, rozdělení dědictví nebo zrušení dobrovolného rozdělení je třeba podat soudu v místě, kde bylo dědické řízení zahájeno. Pokud byl zůstavitel bulharským občanem, dědické řízení je však zahájeno mimo Bulharsko, musí být žaloba podána soudu příslušnému podle posledního místa bydliště zůstavitele v Bulharsku, nebo podle místa, kde se nachází dotyčný majetek.

2.2.2 Výjimky ze základního pravidla

2.2.2.1 Kdy si mohu vybrat mezi soudem v místě bydliště žalovaného (soud určený podle základního pravidla) a jiným soudem?

Žaloby týkající se uhrazení peněžitých pohledávek ze smlouvy lze podat soudu příslušnému pro současné místo bydliště žalovaného.

Žaloby na pohledávky výživného lze podat rovněž soudu, který je příslušný pro místo bydliště žalobce.

Pracovníci mohou podat žalobu na zaměstnavatele i v místě obvyklého výkonu práce.

Pro pracovněprávní spory mezi zahraničními osobami, společnostmi nebo společnými podniky se sídlem v Bulharsku na straně jedné a zahraničními zaměstnanci pracujícími pro ně v Bulharsku na straně druhé jsou

příslušné soudy v místě sídla zaměstnavatele, pokud se strany nedohodly jinak.

Pro pracovněprávní spory mezi zaměstnanci, kteří jsou bulharskými státními příslušníky a pracují v zahraničí pro bulharské zaměstnavatele, jsou příslušné soudy v Sofii, je-li žaloba podána na zaměstnavatele, a soudy v místě bulharského bydliště zaměstnance v případě, je-li žaloba podána na zaměstnance.

Žaloby na náhradu způsobené škody lze podat soudům v místě vzniku škody.

Žaloby na osoby s bydlištěm v různých soudních obvodech nebo v souvislosti s majetkem nacházejícím se ve více než jednom soudním obvodu lze podat soudu v jednom z těchto obvodů podle volby žalobce.

2.2.2.2 Kdy musím zvolit jiný soud než soud v místě bydliště žalovaného (soud určený použitím základního pravidla)?

Žaloby týkající se věcných práv k nemovitosti, rozdělení spoluvlastnictví nebo stanovení mezí či obnovení vlastnických práv k nemovitosti je třeba podat soudům v místě, kde se daná nemovitost nachází. Žaloby týkající se veřejné listiny potvrzující věcná práva k nemovitosti nebo odstoupení či zrušení smlouvy o věcných právech k nemovitosti nebo jejího prohlášení za neplatnou se rovněž podávají soudu, který je příslušný pro danou nemovitost.

Žaloby podané spotřebiteli a na spotřebitele je nutné podat soudu příslušnému pro současnou adresu spotřebitele, a není-li takové adresy, pro místo trvalého bydliště spotřebitele.

Žaloby o náhradu škody podle zákona o pojišťovnictví (*Kodeks za zastrahovaneto*), které poškozená osoba podá na pojistitele, Záruční fond (*Garantsionen fond*) a Národní kancelář pojistitelů motorových vozidel (*Natsionalno bjuro na balgarskite avtomobilni zastrahovateli*), musí být předloženy soudu příslušnému pro místo trvalého bydliště nebo sídlo žalobce v době, kdy došlo k pojistné události, nebo pro místo, kde pojistná událost nastala.

Žalobu o náhradu škody vzniklé v důsledku trestného činu je nutno podat k současnému projednání v trestním řízení u soudu, u něhož byla vznesena obžaloba.

2.2.2.3 Mohou si strany samy určit soud, který by za normálních okolností nebyl příslušný?

Příslušnost danou zákonem nelze zpravidla změnit dohodou stran.

Strany sporu týkajícího se majetku se mohou od pravidel pro místní příslušnost odchýlit uzavřením dohody o příslušnosti určitého soudu. To však není možné v případě, že se žaloba týká věcných práv k nemovitosti, rozdělení spoluvlastnictví, stanovení mezí či obnovení vlastnických práv k nemovitosti, veřejné listiny potvrzující věcná práva k nemovitosti nebo odstoupení či zrušení smlouvy o věcných právech k nemovitosti nebo jejího prohlášení za neplatnou, jelikož v těchto případech stanoví místní příslušnost soudů zákon.

V případě žalob týkajících se ochrany spotřebitele nebo pracovního práva jsou dohody stran ohledně příslušnosti určitého soudu platné pouze tehdy, byly-li uzavřeny až poté, co spor vznikl.

Strany majetkového sporu mohou uzavřít dohodu o příslušnosti rozhodčího soudu, netýká-li se spor věcných práv nebo vlastnictví nemovitosti, výživného či pracovního práva. K zahájení rozhodčího řízení musí všechny dotčené strany uzavřít zvláštní procesní dohodu (*arbitražno sporazumenie* neboli rozhodčí dohodu). Rozhodčí soud může použít jakékoli příslušné zdroje mezinárodního práva a zvláštní bulharský zdroj: zákon o mezinárodním rozhodčím řízení v obchodních věcech (*Zakon za meždunarodnija targovski arbitraž*).

Podle zákona o mezinárodním rozhodčím řízení rozhodčí dohoda znamená, že všechny dotčené strany žádají rozhodčí soud u urovnání části či všech sporů, které mezi nimi mohou vzniknout či vznikly v rámci daného smluvního či mimosmluvního vztahu. Dohoda může mít podobu rozhodčí doložky v jiné smlouvě nebo samostatné dohody. Rozhodčí dohoda musí být vyhotovena písemně. Rozhodčím soudem může být stálá instituce, nebo tento může být ustaven k řešení konkrétního sporu. Rozhodčí soud může zasedat mimo Bulharsko, pobývá-li jedna ze stran mimo Bulharsko nebo má-li tam podle stanov své sídlo nebo ústředí.

3 Pokud je dána příslušnost specializovaných soudů, jak zjistím, na který z

nich se mám obrátit?

Jedinými specializovanými soudy v Bulharsku, které jsou příslušné pro občanskoprávní spory, jsou správní soudy.

Žaloby na výkonné orgány týkající se náhrady škody lze podat správnímu soudu příslušnému pro místo, kde k újmě došlo, nebo pro místo současného bydliště nebo sídlo poškozené strany, a pokud jsou tyto žaloby spojeny s napadením samotného správního aktu, musí být podány soudu, který je příslušný pro bydliště nebo sídlo navrhovatele (§ 133 odst. 5 správního řádu (*Administrativno protsesualen kodeks*)).

Správní soudy jsou příslušné pro veškeré správní věci s výjimkou záležitostí, pro něž je v prvním stupni příslušný Nejvyšší správní soud. Nejvyšší správní soud rozhoduje v prvním stupni o žalobách týkajících se: předpisu vydaného jiným orgánem veřejné správy, než je obecní zastupitelstvo, předpisu Rady ministrů, předsedy vlády nebo ministrů, rozhodnutí Nejvyšší soudní rady, předpisu vydaného Bulharskou národní bankou nebo jiného předpisu, u něhož zákon stanoví, že příslušný v prvním stupni je Nejvyšší správní soud.

■ Poslední aktualizace: 10/09/2021

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.